

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«ПСИХОЛОГІЯ ЗАЛЕЖНОСТІ»

кафедра юридичної психології

Статус дисципліни – вибіркова
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти – магістр
Форми здобуття вищої освіти: заочна
Мова навчання – українська
Навчальний рік – 2025-2026
Форма підсумкового контролю – залік

Галич Марина Юріївна

доктор філософії, доцент,
доцент кафедри юридичної психології
профайл викладача:

<https://scholar.google.com/citations?user=CXP05ZoAAAAJ&hl=uk>

Електронна адреса

E-mail: k015@naiau.kiev.ua

Розклад навчальних занять

Робоче місце: 326

Консультації

Очні:

(відповідно до графіка консультацій
науково-педагогічних працівників
кафедри) з 14:00 до 16:00

Онлайн:

електронною поштою, пн-пт з 9:00 до
16:00

Сторінка дистанційного курсу

<https://dn.navs.edu.ua/course/view.php?id=1972>

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія залежності» є формування у здобувачів системи знань щодо основних положень та методів психології залежності; вивчення методологічних основ, теоретичних та прикладних проблем залежної поведінки; ознайомлення із основними прийомами діагностичної, корекційної та профілактичної роботи із особами, які мають залежну поведінку.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Психологія залежності» є:

- ✓ формування у здобувачів цілісного уявлення щодо психології залежності як самостійної проблематики психології;
- ✓ ознайомлення із основними видами адиктивної поведінки та методами їх психологічної діагностики;
- ✓ розроблення основних шляхів корекції адиктивної поведінки особистості;
- ✓ опанування навичками консультативної роботи із клієнтами, які мають залежну поведінку;
- ✓ засвоєння основних форм та методів соціально-психологічної профілактики адиктивної поведінки;
- ✓ вироблення навичок застосування знань з навчальної дисципліни в процесі практичної діяльності.

Тривалість – 3 кредити, загальна кількість годин – 90;
годин аудиторних – 14; самостійна робота – 76.

Форми та методи навчання заочна форма навчання. Види занять: лекції, семінарська заняття, практичні, самостійна робота. Методи навчання: словесні (розповідь, пояснення, бесіда, лекція), наочні (ілюстрація, демонстрація), практичні (розв'язання задач та виконання інших практичних завдань), навчальна робота під керівництвом викладача та ін.

Поточний контроль: проводиться на усіх видах аудиторних занять у формі усного, письмового опитування, виступів здобувачів при обговоренні теоретичних питань, тестування

Підсумковий контроль – застосовується 100-бальна шкала оцінювання, а також національна система (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та система ECTS (A, B, C, D, E, F, FX).

Пререквізити: дисципліна викладається на першому курсі у першому семестрі.

Постреквізити: Психологія психотрами, Психологія масової поведінки, Психологічна реабілітація постраждалих від воєнних дій.

Назва навчальної дисципліни	Психологія залежності (Addiction psychology)
Науково-педагогічний працівник (-ки)	Галич Марина Юріївна
Профайл викладача (-ів)	Галич Марина Юріївна
Контактний тел.	0934270952
E-mail:	marinalukashenko@ukr.net
Сторінка навчальної дисципліни на офіційному вебпорталі НАВС	https://dn.navs.edu.ua/course/view.php?id=1972

Консультації	Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри юридичної психології, які безпосередньо проводять заняття згідно з графіком.
---------------------	--

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні закономірності розвитку залежностей та основні механізми корекції та профілактики адиктивної поведінки особистості.

Міждисциплінарні зв'язки: «Психологія життєвої кризи», «Професійна деформація», «Методи психотерапевтичної роботи», «Актуальні психологічні проблеми профілактичної діяльності».

Програма навчальної дисципліни складається з таких тем:

1. Феномен залежності у психології.
2. Хімічні та поведінкові види залежності.
3. Психологічна діагностика, корекція та соціально-психологічна профілактика адиктивних розладів.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія залежності» є формування у здобувачів системи знань щодо основних положень та методів психології залежності; вивчення методологічних основ, теоретичних та прикладних проблем залежної поведінки; ознайомлення із основними прийомами діагностичної, корекційної та профілактичної роботи із особами, які мають залежну поведінку.

Цілі: сформувати у здобувачів вищої освіти цілісне уявлення щодо психології залежності як самостійної проблематики психології, опанування навичками консультативної роботи із клієнтами, які мають залежності.

3. Формат навчальної дисципліни. Заочний

4. 4. Результати навчання.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- основні поняття та категорії навчальної дисципліни;
- загальну характеристику залежної поведінки та закономірності її розвитку;
- хімічні та поведінкові адикції, їх ознаки та причини виникнення;
- методи психологічної діагностики залежності;
- особливості психокорекційної та психопрофілактичної роботи із клієнтами, які мають залежну поведінку.

вміти:

- диференціювати різні форми адиктивних розладів;
- володіти навичками психодіагностики;
- проводити корекційну роботу, спрямовану на нормалізацію психічного стану особистості;
- володіти навичками профілактичної роботи;
- застосовувати теоретичні знання в процесі практичної діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 60 годин, з викладачем 10 годин.

Мова навчання: українська мова.

**Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна,
програмні результати навчання («hard skills»)**

Програмні результати навчання	Компетентність, якою повинен оволодіти здобувач освіти
Для здобувачів вищої освіти ступеня вищої освіти магістр зі спеціальності 04 «Психологія»	
	Загальна компетентність, якою повинен оволодіти здобувач вищої освіти: ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: СК4. Здатність здійснювати практичну діяльності (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік. СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології. СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах. СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію. СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

--	--

Структура навчальної дисципліни та тематика навчальних занять

Назва теми	Вид роботи ¹	Завдання самостійної роботи в розрізі теми
Тема 1. Феномен залежності у психології	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Законспектувати до словника основні поняття дисципліни. Скласти мультимедійну презентацію за темою лекції. Написати доповідь за переліком тем
Тема 2. Хімічні та поведінкові види залежності	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Законспектувати до словника основні поняття дисципліни. Скласти мультимедійну презентацію за темою лекції. Написати доповідь за переліком тем
Тема 3. Психологічна діагностика, корекція та соціально-психологічна профілактика адиктивних розладів	Практичне заняття, самостійна робота	Законспектувати до словника основні поняття дисципліни. Скласти мультимедійну презентацію за темою лекції. Написати доповідь за переліком тем

Основні інформаційні джерела

1. Золотова В. Д. Системний підхід до профілактики адиктивної поведінки дітей // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2014. - №5 (288) Ч.І. – С. 163-178.
2. Консультативна психологія: підручник / І. С. Булах, І. М. Бушай, В. У. Кузьменко, Е. О. Помиткін, Ю. А. Алексєєва; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова, Ін-т соціології, психології та соц. комунікацій. - Вінниця: Нілан, 2014. - 484 с.
3. Лобанова А.С., Калашнікова Л.В. Соціально-психологічні аспекти роботи з підлітками, схильними до девіацій: Навч. посібник. — К.: Каравела, 2012. — 368 с.
4. Максимова Н. Ю. Психологія адиктивної поведінки: Навч. Посібник. – Київ: ВПЦ «Київський університет», 2002. – 308 с.
5. Максимова Н.Ю., Толстоухова С.В. Соціально-психологічний аспект профілактики адиктивної поведінки підлітків та молоді. – К., 2000. – 200 с.
6. Максимова Н. Ю. Основи дитячої патопсихології: Навч. посібник / Н. Ю. Максимова, К. Л. Мілютіна, В. М. Піскун. – К.: Перун, 1996. – 464 с.
7. Матейко Н. Вплив сімейного виховання на формування адиктивної поведінки дітей та підлітків // Вісник Прикарпатського університету. Філософські і психологічні науки, 2014. – Випуск 18. – С. 142-146.
8. Моцик Р. В. Інтернет-залежність та її вплив на виховання сучасної людини // Збірник наукових праць, 2015. – Випуск 18. – С. 292-297.

¹ Усі види роботи можливі онлайн або офлайн

9. Пушкар В. А. Психологія адиктивної поведінки: Методичні рекомендації. - Чернігів: Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка, 2010. – 84 с.
10. Психология и лечение зависимого поведения / Под ред. С. Даулинга / Пер. с англ. Р. Р. Муртазина. – М.: Независимая фирма «Класс», 2000. – 240 с.
11. Синіцька Т. В. Адиктивна поведінка студентської молоді як медико-соціальна проблема суспільства, передумови формування адиктивної поведінки // Психологічні перспективи, 2013. – Випуск 22. – С. 224-233.
12. Теоретико-методологічні засади психологічної корекції особистості соціально дезадаптованих неповнолітніх: монографія / [Н.Ю. Максимова, І.Ф. Манілов, А.М. Грись та ін.]; за ред. Н.Ю. Максимової. — Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. — 258 с.
13. Штейн Н. Г. Психологічні механізми формування адиктивної особистості // Вісник Національного університету оборони України, 2012. - №4 (29). – С. 280-285.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

Комп'ютер, проектор

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

1. Політика щодо термінів виконання та перескладання – перескладання заборгованостей проводиться у максимально стислий термін, шляхом виконання усних чи письмових завдань в межах пропущеної теми. Здобувачі, які мають більше трьох заборгованостей, не допускаються до складання підсумкового контролю.
2. Політика щодо академічної доброчесності - згідно з «ПОЛОЖЕННЯМ про академічну доброчесність у Національній академії внутрішніх справ» (затверджено Рішенням Вченої ради НАВС від 25 жовтня 2022 р., протокол № 14; уведено в дію Наказом НАВС від 04.11.2022 № 1017).
3. Політика щодо відвідування – відсутність на заняттях здобувачів допускається виключно із поважних причин.
4. Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється із дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ: Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187, Положення про організацію освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ і Положення про регламентацію забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Національній академії внутрішніх, затверджених рішеннями Вченої ради Національної академії внутрішніх справ та інших нормативних документів і чинного законодавства.

Оцінювання результатів навчання

Накопичення балів з тем за усі види роботи						Підсумковий контроль	ПКБ
max 60%						max 40%	max 100%
T1	T2	T3	T4	T5	CP	залік	100

10	10	10	10	10	10	40	
----	----	----	----	----	----	----	--

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 – 100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення дисципліни

Силабус схвалено на засіданні кафедри юридичної психології
протокол від 03.07.2025 року № 19

Завідувач кафедри

Іван ОХРИМЕНКО

Підпис автора силабусу:

Марина ГАЛИЧ